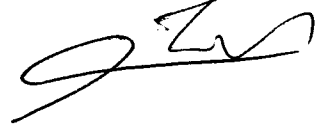

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın Adalet Bakanı Sayın Bekir BOZDAĞ tarafından yazılı olarak yanıtlanmasını saygılarımla arz ederim.

Zeynel Emre
İstanbul Milletvekili

Merkezi Kahramanmaraş'ın Pazarcık ve Elbistan ilçeleri olan 6 Şubat 2023 tarihli 7.7 ile 7.6 büyüklüğündeki iki deprem ile 20 Şubat 2023 tarihli merkezi Hatay'ın Defne ilçesi olan 6.4 büyüklüğündeki deprem ve Samandağ merkezli 5.8 büyüklüğündeki artçı sarsıntı nedeniyle hayatını kaybedenlerin sayısı -24 Şubat 2023 tarihi itibarıyla- 44 bin 218'dir. Aynı tarih itibarıyla yetkililerin verdiği bilgilere göre; deprem bölgesinde 4 milyon 658 bin bağımsız bölümü içeren 1 milyon 316 bin binanın incelenmesi tamamlanmış; binalardan 173 bininin ağır hasarlı, yıkık ya da acil yıkılacak durumda olduğu tespit edilmiştir. Görüldüğü üzere ağır hasarlı bina sayısı incelenen binaların yüzde 13'üne denk gelmektedir.

Enkaz kaldırma çalışmalarıyla cenazelerine ulaşılanların yanı sıra ağır yaralı olarak hastanede tedavi altındayken ölenlerle birlikte her geçen gün artan hayatını kaybeden vatandaşlarımız ile yıkılan ya da ağır hasar gören bina sayısının fazlalığı, depremin hem can hem de mal kaybı açısından yol açtığı sonuçta, 'insan unsuru' diye tanımlanan, yapıların niteliğine gözlerin çevrilmesini kaçınılmaz kılmıştır.

Kahramanmaraş ve Hatay depremleri sonrası ortaya çıkan ilk manzara, yakılan yapıların inşa edildiği zeminler ile yapılarda kullanılan malzemelerin sorunlu olduğu yönündedir. Ayakta kalan yapılarda ise ya zemin tercihinin doğru ya da kullanılan malzemenin niteliğinin yüksek olduğu gözlemlenmiştir.

Türkiye'nin bir deprem ülkesi olduğu dikkate alındığında yapıların depreme dayanaklı zeminlerde ve nitelikli malzeme kullanılarak inşa edilmesi bir sorumluluk olup, aksi ağır cezalar öngören suç vasfındadır. Kahramanmaraş ve Hatay depremleri sonrası yapı stoğunda azımsanamayacak düzeyde ortaya çıkan yıkım ve yol açtığı can kaybı, yapıların öngörülen kurallara esas alınarak inşa edilmediğini açıkça göstermektedir.

İlk depremlerin ardından kamuoyunun gündemine gelen bazı görüntüler, yapılardaki eksikliklere yönelik soru ve sorunlara ilişkin kaygı verici iddiaları da gündeme getirmiştir. Hatay ve bütün ilçelerindeki yapılarla ilgili bilgilerin yer aldığı Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığına bağlı Hatay İl Müdürlüğü bünyesindeki Yapı Denetimi ve Yapı Malzeme Şube Müdürlüğü binasının, İl Müdür Yardımcısı Abdullah Çiloğulları'nın talebi, Hatay Valisi Rahmi Doğan'ın

79064

'olur'u ile depremde 4 gün sonra alelacele yıkımı kararlaştırılmış ve tek katlı binaya kepçeler gönderilmiş. Enkaz altında binlerce insan kurtarılmayı beklerken, yapılarla ilişkin önemli bilgilerin bulunduğu ve ilerleyen zamanlarda yürütülecek soruşturma ve yargılamalarda delil niteliği taşıyacak evrakların olduğu bir kamu kuruluşunun, evraklar dahi korumaya alınmadan yıkılmaya çalışılması ciddi soru işaretlerini beraberinde getirmiştir. Olaya tepki gösteren avukatlar, binanın bir bölümünün yıkımını engellemiş ve bazı evrakların koruma altına alınmasını sağlayabilmiştir.

Bu bağlamda;

1-) Deprem bölgesinde yıkılan, ağır hasarlı ve acil yıkılması gerekli yapılarla ilişkin yürütülecek soruşturmalar kapsamında delil niteliği taşıyacak bilgi ve belgelerin yok edilmeye çalışıldığı yönünde cumhuriyet savcılıklarına gelen ihbarlar var mıdır? Varsa bunlar hangi kurumlarda hangi bilgi ve belgelerin yok edildiğine ilişkindir ve Bakanlık olarak herhangi bir işlem başlatılmış mıdır?

2-) 6 şubat 2023 tarihli Kahramanmaraş merkezli iki depremde etkilenen illerin başındaki Hatay'da, depremde 4 gün sonra ilin mülki amirlerince alınan Hatay ve bütün ilçelerindeki yapılarla ilgili bilgilerin yer aldığı evre, şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığına bağlı Yapı Denetimi ve Yapı Malzeme şube Müdürlüğü binasının, binadaki evrakların koruma altına alınmaksızın yıkım kararına ilişkin herhangi bir adli işlem başlatılmış mıdır?

3-) Deprem bölgesinde yıkılan yapıları inşa eden müteahhit, projede imzası bulunan mimar, yapılarla onay veren özel yapı denetim şirketi ile yapılarda kullanılan malzemeleri denetleyen özel yapı denetim laboratuvarında çalışanlardan řu ana kadar kaçının ifadesine başvurulmuş; kaı gözaltına alınmış ya da tutuklanmıştır?

4-) Deprem bölgesinde yıkılan yapılarla ilişkin sorumlu konumunda bulunan kamu görevlisi sıfatı taşıyan kaç kişi řu ana kadar gözaltına alınmıştır ve tutuklanmıştır?

5-) AKP iktidarının inşaat sektörü üzerinden sermaye dönüşümü ve birikimi sağladığı ve hem ülke genelinde yüksek maliyetli yapılarda hem de yerel ölçekte daha küçük boyutlu konut inşaatlarında yoğunluklu olarak iktidar bağlantılı isimlerin müteahhitlik ve müşavirlik hizmeti verdiği bilinmektedir. Son yıllarda siyasetin finansmanında da ciddi etkisi olan inşaat sektörünün, iktidarın kılcal damalarına kadar nüfuz ettiği; bununla birlikte yargı bağımsızlığının ağır hasar aldığı bir dönemde depremde yıkılan ve can kayıplarının yaşandığı yapılarda sorumluluğu olan kişilere yönelik yürütülecek soruşturma ve yargılamalarda, adaletin tesisi için özel bir önlem alınması planlanmakta mıdır?